

Pers. *Twickel*, *Sclerotinia pseudo-tuberosa* Rehm. *Twickel*, *Onygena corvina* Alb. et Schw. *Weusthag*, *Cordyceps capitata* Holmsk *Twickel*. *Xylaria polymorpha* Pers. *Smalenbroek*, Hengelo (O.), Maart 1930. Ir. A. C. S. SCHWEERS.

Jager en natuurbeschermer. — In aflevering 5 van dezen jaargang deelt de heer J. Hofkamp te Rolde iets mede over een veldwachter, die een nachtzwaluw van het nest schoot, meenende dat het een sperwer was. Hij geeft den raad om ook maar niet op sperwers te schieten, aangezien deze hier vrij zeldzaam zouden zijn en niet zoo schadelijk zouden zijn als men pleegt aan te nemen. Vervolgens schrijft hij: „Maar veldwachters en jacht-opzichters hebben nu eenmaal den oorlog verklaard aan alles, wat niet op haas, patrijs, korhoen, fazant of eend gelijk. Een hazen- of patrijzennest wordt door hen tot het uiterste beschermd, opdat in den herfst de jager maar volop gelegenheid heeft voor de jacht. Zonderlinge consequentie!”

De heer Jac. P. Th. schrijft o.a. in het onderschrift: „Daar kan pas voor goed een eind aan komen, wanneer alle roofvogels beschermd worden, m.a.w. wanneer sperwer en smelleken van de zwarte lijst worden afgevoerd. Eigenlijk is de heele zwarte lijst overbodig.”

Als natuurbeschermer en jager treft mij deze zeer eenzijdige beschouwing, Aan wien ligt de schuld, dat veel dieren, die als natuurmonument in stand dienen te worden gehouden, sneuvelen? Elk weidelijk jager eigert zich aan gevallen, als het onderhavige; men moet evenwel niet alles wat een geweer draagt jager noemen, velen zijn slechts schietters, waarmede een echte jager niet wenscht gelijk te staan. Een veldwachter behoort heelemaal geen geweer te dragen en de jachtopzichter die niet voor zijn taak berekend is evenmin. Het is een fout in onze wetgeving, dat iedereen maar vrijgelaten wordt om er met een geweer op uit te trekken, zonder dat hij de leefwijzen der dieren kent. Heusch, wanneer er niet aangesloten groote terreinen waren, waar deskundig toezicht en afschot plaats heeft, zou het er hier te lande met de in het wild levende dieren nog treuriger uitzien.

De verwisseling van sperwer met koekoek en nachtzwaluw is bekend, wie evenwel alle drie exemplaren eens opgezet naast elkaar heeft gezien zal zich niet meer behoeven te vergissen. Alle roofvogels te beschermen zou te ver gaan, men denke eens aan de Vlaamsche gaaien en eksters (zie berichtje in hetzelfde nummer). *Salva* reverentia moge ik opmerken, dat het smelleken sinds het K.B. van 8 Sept. 1928 niet meer in art. 1 van het K.B. van 18 Nov. 1913 (Stsbl. no. 412) voorkomt. Wie buiten is opgegroeid weet dat de zwarte lijst nog niet gemist kan worden, al zouden schollevaar en blauwe reiger er gerust uit geschrapt kunnen worden. Is het geen „zonderlinge consequentie” dat weidelijke jagers oorzaak zijn dat *Ardea cinerea* L. hier nog veilig kan broeden? De echte jagers juichen toe, dat er een strooming is, die vernietiging van diersoorten wil tegengaan en verleenen gaarne hun medewerking. Dit bereikt men evenwel niet door voortdurend de jacht — die toch reeds weinig rechtsbescherming geniet — in het gedrang te brengen en de jagers en het jachtpersoneel af te kammen. Het eenige middel is, dat selectie worde toegepast op de geweerdragenden, zoodat alleen diegenen mogen gebruik maken van het voorrecht om een jachtgeweer te dragen, die het jachtbedrijf kennen en een ruimen blik hebben. Een wijziging van de jachtwet 1923 — die in meerdere opzichten daaraan behoefte heeft — is dan noodig. Ik vrees evenwel dat dit nimmer zal bereikt worden, gezien de voorbeelden, die in tegengestelde richting wijzen; hoe is het anders verklaarbaar, dat het Staatsboschbeheer nog voortdurend jachtvergunningen op korten termijn afgeeft, in plaats van verpachting van behoorlijke complexen op langen termijn? Een dergelijk systeem, dat tengevolge heeft, dat door niemand gespaard wordt, doch dat elke vergunninghouder maar schiet, wat hem voor het geweer komt, werkt zeker vernietigend op de Nederlandsche Fauna.

Er zijn nog vele andere oorzaken, die het vernietigingsproces in de hand werken. Wil men evenwel iets bereiken, dan moeten natuurbeschermers, jagers en boschbouwers samenwerken!

Maastricht, Sept 1930.

H. MICHEL.

De Verspreiding van den Ringslang in Nederland. — In een in den loop van dit jaar verschenen artikel vestigt G. Hecht er de aandacht op dat in West-Europa twee

varieteiten van *Tropidonatus natrix* (L.) voorkomen. Deze varieteiten onderscheiden zich door vorm en grootte van de halsvlekken, door het voorkomen of ontbreken van zwarte vlekken op de bovenzijde van den kop, enz. De eene varieteit komt van den Oostgrens van de Rijnvlakte naar het Westen voor, de tweede leeft ten Oosten hiervan. In ons land moeten beide varieteiten voorkomen. Waarschijnlijk zal de grens ten Oosten van de IJssel verlopen. Nauwkeurig kon de schrijver dit niet vaststellen daar hij niet genoeg materiaal bezat. Op zijn verzoek zal ik probeeren de scheidingslijn in ons land te bepalen. Hiervoor is echter een groot aantal exemplaren van vele vindplaatsen noodig. Het Zoölogisch Museum te Amsterdam en naar mij bleek ook 's Rijks Museum voor Natuurlijke Historie te Leiden, bezit slechts weinig materiaal dat dan nog uit Noord-Holland en Utrecht afkomstig is. Daarom verzoek ik langs dezen weg allen die mij aan materiaal kunnen helpen dit aan ons museum te willen afstaan of het mij voor eenige dagen te willen leenen. Alle exemplaren waarvan het bekend is dat ze in Nederland en de aangrenzende deelen van België en Duitschland zijn gevangen komen in aanmerking. Liefst met een zoo nauwkeurig mogelijke opgave van vindplaats, datum en verzamelaar. Indien ik zeer veel materiaal mocht ontvangen is het misschien mogelijk om de grens direct te bepalen, anders kan ik de streek waar hij moet verlopen ongeveer bepalen, zoodat daar in den volgenden zomer beter verzameld kan worden.

Ook exemplaren van andere reptielen- en amphiënssoorten ontvang ik gaarne voor ons museum ten geschenke om hieraan na te gaan, of ook deze in varieteiten met een dergelijk verspreidingsgebied uiteenvallen.

Voor alle zendingen worden de porto-kosten vergoed. De zendingen zijn te adresseeren: Amsterdam (C.), Zoölogisch Museum, Plantage Middenlaan 53. L. D. BRONGERSMA.

Gletschermolens aan de Pieren. — Naar aanleiding van: „Rolsteen uit IJmuiden” in de vorige aflevering van D. L. N.:

Gletschermolens als kustverschijnsel zag ik in 1922 aan, de Pointe du Raz.—Bretagne, met zuivere kogels van ± 1 dM., 1.5 dM. doorsnede.

Oegstgeest.

W. VAN DIEREN.

Kruisbekken in Friesland. — U vraagt bericht over de samenstelling van de troepen kruisbekken, die zich thans over geheel Nederland verspreid hebben Welnu, van Workum kan ik melden, dat er hier een twintigtal, soms verdeeld in 2 of 3 afdelingen, van 29 Juli tot 12 Aug. hebben huisgehouden in onze tuinen. Het is de kleine soort (*Loxia curvirostra*). Er zijn slechts 2 grootere waargenomen. Die beide vogels bleken schuwer dan de andere. Ze plaatsten zich nooit op de onderste takken. Hun voedsel vonden ze overvloedig in de vruchtboomen. Buitengewoon druk werden de oranjekeurig lijsterbessen bezocht. Het was ook daar om het kerntje te doen. Schil en vruchtvleesch werd versmaad. Na 12 Aug. schijnen ze vertrokken te zijn.

Workum, Aug. '30.

J. BOONSTRA.

Kruisbekken op Ameland. — Er vertoonen zich thans weer heel wat kruisbekken (*Loxia curvirostra*) op dit eiland. Ik zag heden vluchten van 40—50 ex.

Nes op Ameland, Juli 1930.

D. WOLTMAN.

Kruisbekken en Sijsjes. — Naar aanleiding van de berichten „Kruisbekken” in De Lev. Nat. deel ik mede, dat ook in de buurt van Groningen tusschen 17 Juli en 9 Aug. 1930 zeer veel kruisbekken voorkwamen. Gewoonlijk zag ik ze in troepjes van 8 tot 16 stuks, tot vlak bij de stad. Weken aanéén kon men ze vinden in een larixlaan te Vosbergen (Gem. Eelde). Het viel op dat ze hier veel tammer waren, dan wanneer ze in de dennen, of op de luis van de iepen zaten; meermalen lieten zij zich tot op 1 Meter naderen, zoodat men kon zien dat de snavels verschillend gekruist waren, rechts en links. Er waren veel prachtige roode mannetjes onder.

In de bedoelde laan zag ik tevens geregeld een paar sijsjes met 6 jongen, ook in 1929 zijn op dezelfde plaats en tijd sijsjes met jongen waargenomen.

Amsterdam.

A. A. v. VOORN.